

REPUBLIKA NA PODŠÁLKU

Košík pro celou republiku

Povídka pana Radima Kafánka

Paní Denisa položila doprostřed stolu telefon a vedle něj proutěný košík na pečivo. „Od této chvíle se přístroj během kávy nepoužívá,“ oznámila. „Výjimku povolím ze zdravotních důvodů, pro zvláštní potřeby a tehdy, když nám pan Josef bude chtít ukázat fotografii svého espressa z Itálie.“

Pan Josef zvedl lžičku. „A o přestávce?“

„Také ne.“

„A v družině?“

„Také ne.“

„A když mi zavolá dcera?“

„Jste v Kavárně Kolibri, ne v mateřské škole.“

„To se mi ulevilo. Podle některých zákonů se člověk pozná až podle výjimky.“

Paní Denisa četla ranní zprávu dvakrát, protože podruhé hledala to, co v ní nebylo. Vláda podpořila poslanecký návrh na zákaz používání mobilů v mateřských a základních školách i v nižších ročnících víceletých gymnázií. Návrh už měl číslo, ale ještě ne souhlas Parlamentu.

„Takže zatím máme zákon jen ve stavu školního zvonění,“ řekla. „Slyšet je, ale hodina ještě nezačala.“

Josef telefon poslušně vložil do košíku. „Já se učitelům nedivím. Když má třicet dětí třicet obrazovek, učitel nevysvětluje látku. Soutěží s třiceti poutěmi, z nichž každá blíká a každá slibuje výhru bez písemky.“

„Přesně,“ souhlasila paní Denisa. „Klidnější hodina, klidnější přestávka, víc rozhovoru. A jednoduché pravidlo se lépe hlídá než odstavec dlouhý jako rodičovská schůzka.“

Josef se spokojeně opřel. „Tak vidíte. Mobil do košíku a republika do lavice.“

Pan Radim si přisunul šálek. Kávu už měl skoro studenou, protože dobrá debata bývala jediná aplikace, která mu pravidelně vybíjela čas.

„Jenže pravidla už má ve školním řádu třiadevadesát procent škol,“ pokračovala paní Denisa. „A v prosinci po odborném kulatém stole stát doporučoval pružnost, výjimky a autonomii škol.“

KOŠÍK PRO CELOU REPUBLIKU · DOKONČENÍ

Podívala se na košík. „V červenci dostala pružnost vlastní přihrádku.“

„Takže stát ušije jedno pravidlo od školky po nižší gymnázium?“ zeptal se Josef.

„Takový je návrh.“

„To je jako objednat celé republice školní bačkory číslo třicet osm. Výroba levná, kontrola snadná a polovina dětí v nich bude buď plavat, nebo chodit po špičkách.“

„Některým ale sednou,“ připomněla paní Denisa.

„A některým zachrání kotníky,“ uznal Josef. „Jen nevím, proč kvůli tomu měřit nohu zákonem.“

Pan Radim se podíval na košík. „Co se dítě naučí, když telefon odevzdá?“

„Že platí pravidlo,“ řekla paní Denisa.

„A co se naučí, když samo pozná, kdy už telefon používá je?“

Josef vytáhl lžičku z cukřenky, jako by právě lovil odpověď. „To druhé je těžší.“

„A právě proto se to špatně píše do jednoho paragrafu,“ řekla paní Denisa. „Digitální gramotnost nemá dvířka, do kterých ráno zařízení zamknete.“

Z košíku se ozvalo zavibrování. Všichni se na něj podívali.

„Vidíte?“ řekl Josef. „Ani zakázaný telefon nepřestane být zajímavý. Jen dostane vlastní nábytek.“

Pan Radim se usmál, ale telefon nevyndal.

„Možná tedy nejde jen o to, zda má být ve škole zákaz,“ řekl. „Chceme školám dát oporu pro jasná pravidla, nebo jim jedním pravidlem odebrat odpovědnost rozhodovat podle vlastních dětí?“

Paní Denisa posunula košík doprostřed stolu, aby na něj všichni viděli stejně.

„A než Parlament zazvoní,“ řekla, „měli bychom se zeptat učitelů, jestli potřebují hlavně košík, nebo také čas, prostor a důvěru naučit děti, co s telefonem dělat, až žádný košík poblíž nebude.“

Josef přikývl. „Protože dospělost je přestávka bez dozoru.“

Telefon znovu zavibroval.

Nikdo po něm nesáhl. Tentokrát ne proto, že to bylo zakázané.